

25 ARALIK 2015 TARİHİNDE TBMM'DE KABUL EDİLEN KANUN İLE VERGİ YASALARIMIZDAKİ HANGİ SÜRELER UZATILDI?

I-GİRİŞ

Bilindiği üzere özellikle menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen kâr paylarının; beyanname ile beyan yerine nihai vergilemeyi amaçlayan stopaj yoluyla vergilendirme ile ilgili düzenlemelerin süresi bu yılın sonunda (31/12/2015) bitmekteydi.

Yeni bir düzenleme yapılamaması halinde sözü edilen gelirlerin, diğer gelir unsurlarında olduğu gibi yıllık beyanname ile beyan edilerek müterakki vergi tarifesine göre vergilendirmeleri gerekecekti.

Ancak, ülkemizin sermaye açısından kıt bir ülke olduğu, ulusal tasarrufların halen istenilen düzeye çıkarılamadığı bu ortamda vergi oranlarında yapılacak artışların da devletin borçlanma maliyetini artıracığı, bu nedenle gerekli reformların yapılarak tasarrufların istenilen düzeye çıkarılmasına ve yapısal sorunların çözülmesine kadarki sürede özellikle sermaye piyasalarında çeşitli vergi istisnalarının olmasının da kaçınılmaz bir durum olduğu, bu türden istisnaların çoğu gelişmekte olan ülkelerde geçici süreyle uygulandığı, ancak söz konusu istisnaların kalıcı olarak düzenlenmesinin doğru olmayacağı gerekçesinden hareketle 31.12.2015 tarihinde bitecek olan süreler 25.12.2015 tarihinde TBMM'de kabul edilen "*Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" ile uzatılmış bulunmaktadır.

II-UZATILAN SÜRELER

Kanun ile;

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci ve geçici 68 inci maddelerinde,
  - 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 17 nci, geçici 23 üncü, geçici 31 nci maddelerinde,
  - 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 2 nci maddesinde,
- yer alan süreler uzatılmış bulunmaktadır.

a) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci ve geçici 68 inci maddelerindeki süre 31.12.2020 tarihine kadar uzamaktadır.

➤ Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin banka ve aracı kurumlarca; kaynağında tevkifat suretiyle vergilendirilmesini düzenleyen geçici 67'nci maddesinin 31/12/2015 olan uygulama süresi 31/12/2020 tarihine uzatılmıştır.

➤ Türkiye Jokey Kulübünce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri ile jokey yamaklarına ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden yüzde 20 oranında

Gelir Vergisi kesintisi yapılmasına ilişkin geçici 68'inci maddesinde yer alan düzenlemenin 31/12/2015 olan uygulama süresi 31/12/2020 tarihine uzatılmıştır.

II.b) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 17 nci ve geçici 23 üncü maddelerindeki süre 31.12.2020 tarihine, geçici 31 nci maddesindeki süre 31.12.2017 tarihine kadar uzamaktadır.

➤ Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin 31/12/2015 tarihine kadar tesliminde uygulanan tecil ve terkin işlemlerine ilişkin geçici 17'nci maddesinde yer alan düzenlemenin uygulama süresi 31/12/2015 olan bitiş tarihi 31/12/2020 tarihine uzatılmıştır.

➤ Bilgisayar ve donanımlarının Millî Eğitim Bakanlığına bedelsiz teslimleri ile bunlara ilişkin yazılım teslimi ve hizmetlerinin; bu mal ve hizmetlerin başışı yapacak olanlara teslim ve ifasında uygulanmakta olan Katma Değer Vergisi istisnasına ilişkin geçici 23'üncü maddesinin uygulama süresi 31/12/2015 tarihinden 31/12/2020 tarihine uzatılmıştır.

➤ Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin devir ve teslimine ilişkin 31/12/2015 tarihine kadar uygulanan katma değer vergisi istisnasına ilişkin geçici 31'inci maddesi hükmünün 31/12/2017 tarihine uzatılmıştır.

➤

II.c) - 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 2 nci maddesindeki süre süre 31.12.2020 tarihine kadar uzamaktadır.

➤ 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 2'nci maddesinde yer alan dernek veya vakıflarca elde edilen kesinti suretiyle vergilendirilmiş kira gelirleri ile menkul kıymet ve faiz gelirleri,

➤ Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullardaki atölye ve uygulama birimleri ile çıraklık ve halk eğitim merkezlerindeki uygulama birimlerine bağlı döner sermaye işletmelerinin gelirleri,

➤ İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının,

➤ Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansının

➤ Tasfiye edildiği tarihe kadar EXPO 2016 Antalya Ajansının görevleriyle ilgili faaliyetlerinden elde ettikleri gelirler nedeniyle iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağına yönelik düzenlemenin uygulama süresi 31/12/2015 tarihinden, 31/12/2020 tarihine uzatılmıştır.

III-4632 Sayılı Bireysel Emeklilik, Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1'inci maddesindeki hükmün süresi 31/12/2017 tarihine kadar uzatılmıştır.

4632 Sayılı Bireysel Emeklilik, Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine

aktarılabilmesine ilişkin geçici 1'inci maddesindeki hükmün 31.12.2015 tarihinde bitecek süresi 31/12/2017 tarihine kadar uzatılmıştır.

IV-6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun istisna hükümlerini içeren 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına “z” bendi eklenmiştir.

13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun istisna hükümlerini düzenleyen 29. maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmek suretiyle, imalat sanayiinde faaliyet gösteren firmaların; çeşitli finansal kuruluşlardan kredi kullanmak suretiyle yaptıkları makine ve teçhizat yatırımları üzerindeki finansman maliyetlerinin kaldırılmasına, kapasitelerinin ve verimliliklerinin artırılmasına yönelik yeni makine ve teçhizat yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre verilen sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerinin, münhasıran imalat sanayiinde kullanmak üzere aldıkları makine ve teçhizatın finansmanı için kullandıkları krediler dolayısıyla lehe alınan paralardaki %5 banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna tutulmalarını öngören bir düzenleme kabul edilmiştir. Yeni eklenen bent hükmü şöyledir;

“z) 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere alınan makine ve teçhizatın finansmanı için bu işletmeler tarafından kullanılan krediler dolayısıyla lehe alınan paralar (Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir).”

V-SONUÇ;

Bilindiği gibi verginin iki temel fonksiyonu bulunmaktadır. Bunlar;

- Fiskal (Mali fonksiyon)
- Ekstrafiskal (Ekonomik ve sosyal fonksiyon)

Son yapılan düzenlemeleri, verginin mali fonksiyonunu bir tarafa bıraktığımızda, esas itibarıyla ekonomik ve sosyal fonksiyonla ilişkilendirmek daha doğru olacaktır.

Çünkü, Verginin ekonomik fonksiyonu, ekonominin vergisel tedbirlerle yönlendirilmesini ifade etmektedir. Bu fonksiyona uygun olarak verginin yatırım kararları üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf etmek, tasarrufları teşvik etmek ve tasarrufların çeşitli tasarruf araçları arasında en iyi dağılım ve tahsisini sağlamak ve risk üstlenmeyi teşvik edici olmalıdır. Tasarrufların teşviki amacıyla sermaye piyasası araçlarının stopaj yoluyla vergilendirilmesi, tevkifatın nihai vergileme şekline dönüştürülmesi gibi düzenlemeler, ekonominin vergi tedbirleri ile yönlendirilmeye çalışılmasına verilebilecek örneklerdir. Çağdaş ekonomik ve sosyal refah devleti fonksiyonu içinde, günümüzde, bütün ülkelerin vergi sistemlerinde ve bu arada ülkemiz vergileme rejimi içinde, belirlenmiş temel ekonomik amaçlara ulaşmak amacıyla pek çok araç veya kurum yerleştirilmiştir. Uzatılan sürelerle ilgili düzenlemeleri bu çerçevede değerlendirmek gerekmektedir.

Ancak bu arada şu hususu da belirtmek gereklidir. Vergilemenin geçici düzenlemeler yerine sistemde belirlilik esası gereğince kalıcı düzenlemelerle yapılmasında yarar bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde gündeme gelecek yasal düzenlemelerde bu hususun dikkate alınması gerektiğine inanılmaktadır. 28.12.2015